

Huvudman

Mörbylånga kommun
kommun@morbylanga.se

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Färjestadens högstadium i Mörbylånga kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Mörbylånga kommun en anmärkning avseende brister rörande beslut om betyg och förandet av betygskatalog. Mörbylånga kommun ska senast **fredag den 9 augusti 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:2913) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under vårterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betyg och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Färjestadens högstadium i Mörbylånga kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 9 april 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. betygskatalog och en förteckning över undervisande personal. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den personal som undervisar eleverna i årskurs 9 och betygskatalogen från höstterminen 2023 avseende dessa elever. En intervju har genomförts med skolans rektor. Av förteckningen över undervisande personal framgår vilka lärare som har lärarlegitimation och vilken lärare som har undervisat i respektive ämne under höstterminen 2023. Totalt 39 lärare har legitimation. Tre lärare saknar legitimation, varav en är modersmållärare som är anställd utan tidsbegränsning.

Betygskatalogen förs på papper med en sida per ämne. På sidan finns kolumner för elevernas klass och namn, elevernas personnummer, betyg, datum för betygsättning och notering. Sidan undertecknas av undervisande lärare. Av betygskatalogen framgår också Skolverkets skolenhetskod, skolform, läsår, namn på skolenheten, huvudmannen och lägeskommun, datum för utfärdande, grupp och ämne samt undervisande lärarens/lärarnas namn. Samtliga dateringar är gjorda mellan den 12 december och den 20 december 2023. Samtliga betyg utom betyg i modersmål har signerats av legitimerad lärare som också varit undervisande lärare. I ämnet modersmål bosniska har ett betyg för en elev signerats av rektorn och i en bilaga till betygskatalogen har modersmålläraren signerat betyget. I bilagan finns även lärarens namn och underskrift, ämne, skolenhet, elevens namn, personnummer, klass och betyg samt datum angivet. I bilagan anges Kalmar kommun som huvudman. Av intervju med rektorn och synpunkter från huvudmannen framgår att Mörbylånga kommun har överlämnat uppgifter som avser modersmålsundervisning i bosniska på entreprenad till Kalmar kommun.

Av betygskatalogen framgår vidare att det beslutats om ett nytt betyg för två elever i ämnet slöjd samt för en elev i ämnet matematik och för en elev i ämnet samhällskunskap. De nya betygen är inte daterade och det framgår inte om det är ändringar eller rättelser. Endast i ämnet slöjd har läraren signerat i kolumnen för notering.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap 18 § skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3-6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i (1) modersmål eller (2) som avses i 2 kap. 17 § skollagen. Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2 (6 kap. 5 § skolförordningen).

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. Rektorn ansvarar för att betygs katalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygs katalog (SKOLFS 2011:123) ska betygs katalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygs katalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygs katalogen ska föras löpande. Betygs katalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygs katalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygs katalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar

ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mörbylånga kommuns verksamhet vid Färjestadens högstadium uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska sättas i slutet av varje termin i de ämnen som eleven fått undervisning i under terminen.

Skolinspektionen bedömer dock att det är en brist att det vid förändring av fyra betyg saknas datering och att det inte framgår om det är en ändring eller rättelse. I två av fallen saknas även signering. Vidare bedömer Skolinspektionen att det är en brist att det enligt betygskatalogen ser ut som om rektorn ansvarat för undervisningen och beslutat om betyg i modersmål bosniska när det de facto varit en lärare i modersmål. Det är också en brist att inte varje betyg har en signatur. Då varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Mörbylånga kommuns verksamhet vid Färjestadens högstadium uppfyller inte författningarnas krav vad gäller utformning av betygskatalog. Utredningen visar dock att de lärare som ansvarat för undervisningen har varit de som beslutat om betygen i alla ämnen. Vidare framgår det av betygskatalogen vem som beslutat om respektive beslut, undantaget modersmål bosniska, även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade.

Övriga brister som Skolinspektionen har identifierat har rört enstaka ämnen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela ange Mörbylånga kommun en anmärkning.

X Eleonor Duvander

Eleonor Duvander
Beslutsfattare
Signerat av: Eleonor Duvander

X Christoffer Martinelle

Christoffer Martinelle
Utreddare
Signerat av: Christoffer Martinelle